T079 BL IX (19) 1449 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Y Sự

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1449

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
Y SÖÏ

- Haùn dòch: Tam taïng Phaùp sö Nghóa Tònh ñôøi Ñöôøng - TQ
- Vieät dòch: Ban phieân dòch chuøa Phaùp Baûo,
HT Thích Tònh Haïnh giaùm tu - naêm 2005
- Hieäu ñính vaø nhuaän vaên: NS Thích nöõ Nhö Loäc taïi chuøa Phoå Minh - naêm 2009

Y SÓ NA Phaät taïi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä ña, thaønh Thaát-la-phieät; luùc ñoù coù nhieàu Bí-soâ an cö ba thaùng haï taïi truù xöù cuûa mình xong, ñaép y mang baùt ñeán choã Phaät, treân ñöôøng ñi do möa neân buøn laày laïi bò naéng noùng, coû daïi cöùa thaân laøm cho khoán ñoán neân toaøn thaân öôùt ñaãm moà hoâi. Hoï daàn daàn du haønh ñeán thaønh Thaát-la-phieät, sau khi caát y baùt, röûa chaân lieàn ñeán ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân. Phaùp thöôøng cuûa Phaät laø thaáy khaùch Bí-soâ ñeán lieàn thaêm hoûi: “an cö ôû ñaâu maø ñeán ñaây, coù ñöôïc an laïc truï khoâng, ñi ñöôøng coù vaát vaû khoâng, khaát thöïc coù khoù ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Theá toân, chuùng con an cö taïi truù xöù cuûa mình xong, trong ba thaùng ñöôïc an laïc truï, nhöng treân ñöôøng ñeán choã Phaät, do trôøi möa neân buøn laày laïi bò naéng noùng neân ñi ñöôøng raát vaát vaû, chuùng con raát meät nhoïc”. Phaät nghe roài suy nghó: “ñeä töû cuûa ta an cö xong, treân ñöôøng du haønh ñeán ñaây do trôøi möa neân buøn laày, laïi bò naéng noùng neân ñi ñöôøng raát vaát vaû...; ta nay neân laøm cho caùc Bí-soâ ñöôïc an laïc truï vaø thí chuû ñöôïc taêng phöôùc. Ta nay neân cho caùc Bí-soâ tröông y Yeát-só-na, khi tröông y Yeát-só-na coù naêm thaéng lôïi: moät laø chöùa y dö quaù möôøi ngaøy khoâng phaïm, hai laø

chöùa y dö quaù moät thaùng khoâng phaïm, ba laø lìa y nguû ñeâm khoâng phaïm, boán laø chæ maëc hai y thöôïng haï ñöôïc du haønh tong nhaân gian, naêm laø ñöôïc tuøy yù chöùa nhieàu y dö. Laïi coù naêm lôïi ích khaùc: moät laø ñöôïc aên bieät chuùng, hai laø ñöôïc thöôøng thöôøng aên, ba laø tuïc gia khoâng thænh ñöôïc ñi ñeán thoï thöïc, boán laø ñöôïc tuøy yù xin nhieàu y; naêm laø baét ñaàu töø nöûa thaùng taùm ñeán nöûa thaùng gieâng, traûi qua naêm thaùng naøy, nhöõng taøi vaät ñaõ ñöôïc ñeàu laø lôïi döôõng cuûa y Yeát-só-na. Khi khai nhö theá, caùc Bí-soâ seõ ñöôïc an laïc truï”, nghó roài Phaät lieàn baûo caùc Bí-soâ: “Ta nay muoán cho caùc Bí-soâ ñöôïc an laïc truï vaø thí chuû ñöôïc taêng phöôùc neân cho caùc Bí-soâ tröông y Yeát-só-na, khi tröông y Yeát-só-na coù naêm thaéng lôïi... gioáng nhö treân cho ñeán

caâu: khi khai nhö theá seõ laøm cho caùc Bí-soâ ñöôïc an laïc truï", luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát tröông y Yeát-só-na nhö theá naøo, Phaät noùi: "Ba thaùng an cö ñöôïc nhieàu y vaät, ñöôïc laáy moät caùi toát laøm y Yeát-só-na, tröôùc tieân phaûi baïch cho chuùng bieát: "ñaïi chuùng neân bieát, nay chuùng Bí-soâ toïa haï ñöôïc y naøy, neáu ñaïi chuùng öa thích thì seõ laáy y naøy laøm y Yeát-só-na cho chuùng, ñeán ngaøy mai seõ ñaùnh kieàn chuøy nhoùm Taêng". Ñeán ngaøy mai ñaùnh kieàn chuøy nhoùm Taêng, chuùng nhoùm roài, moät Bí-soâ taùc baïch: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, y naøy laø lôïi vaät maø Taêng ñaõ ñöôïc trong haï an cö taïi choã naøy, Taêng nay laáy y naøy laøm y Yeát-só-na, y naøy seõ vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na. Neáu tröông y roài thì tuy ra ngoaøi giôùi, ba y ñaõ coù coøn khoâng coù loãi lìa y huoáng chi laø y dö khaùc. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, Taêng nay ñem y naøy, sai Tyø kheo teân ---- seõ vì Taêng laøm y Yeát-só-na. Neáu tröông y roài thì tuy ra ngoaøi giôùi, ba y ñaõ coù coøn khoâng coù loãi lìa y huoáng chi laø y dö khaùc. Baïch nhö vaäy. Keá neân taùc phaùp sai Bí-soâ tröông y Yeát-só-na, ngöôøi coù ñuû naêm phaùp neáu chöa sai thì khoâng neân sai, neáu ñaõ sai roài thì khoâng cho laøm, ñoù laø: tuøy AÙi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát ñaõ tröông hay chöa tröông; ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì neáu chöa sai neân sai, neáu ñaõ sai roài thì neân baûo laøm. Neân taùc tieàn phöông tieän, tröôùc neân hoûi Bí-soâ ñoù laøm ñöôïc hay khoâng: "thaày coù theå vì Taêng laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na khoâng?", neáu ñaùp laø coù theå thì moät Bí-soâ trong Taêng neân taùc baïch yeát ma sai nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Bí-soâ naøy teân ------- baèng loøng laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na, nay vì Taêng laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, Taêng nay sai Bí-soâ teân ----- laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na, vò naøy seõ vì Taêng laøm ngöôøi

tröông y Yeát-só-na. Baïch nhö vaäy. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Bí-soâ naøy teân ---- baèng loøng laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na, nay vì Taêng laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na. Taêng nay sai Bí-soâ teân ---- laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na, caùc cuï thoï naøo chaáp thuaän sai Bí-soâ teân ---- laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na thì im laëng, ai khoâng chaáp thuaän thì noùi. Taêng ñaõ chaáp thuaän sai Bí-soâ teân ---- laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na, vò naøy seõ vì Taêng laøm ngöôøi tröông y Yeát- só-na xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Keá taùc baïch yeát ma giao y cho Bí-soâ tröông y Yeát-só-na ñeå laøm y Yeát-só-na nhö sau : Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, y naøy seõ vì Taêng laøm y Yeát-só-na, Bí-soâ teân ---- ñöôïc Taêng sai laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, Taêng nay ñem y naøy giao cho Bí-soâ teân ---- ñeå laøm y Yeát-só-na. Baïch nhö vaäy. Vaên yeát ma chuaån theo vaên taùc baïch maø laøm. Haønh phaùp cuûa Bí-soâ laøm y Yeát-só-na laø tröôùc phaûi giaët nhuoäm, caét roïc roài may khaâu ... cho ñeán ñaâm hai, ba muõi kim, caùc Bí-soâ ñeàu cuøng laøm vôùi nhau; laïi phaûi khôûi ba taâm nieäm: "y naøy seõ vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na, ñang vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na, ñaõ vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na", trong

ba taâm naøy chæ khôûi hai taâm sau cuõng thaønh laøm y; neáu khoâng khôûi taâm nieäm naøy thì phaïm toäi Vieät phaùp. Keá ñeán vaøo ngaøy 15 thaùng 8 coù traêng, vò Tri sö neân baïch ñaïi chuùng raèng: “ngaøy mai seõ tröông y Yeát-só-na, caùc vò moãi ngöôøi neân xaû y ñaõ thoï trì, ñeán nhoùm taïi ---- ñeå thoï y Yeát-só-na”. Saùng hoâm sau, Bí-soâ tröông y Yeát-só-na neân raõi hoa thôm, xoâng höông thôm treân y naøy roài ñaùnh kieàn chuøy nhoùm Taêng, Taêng nhoùm roài, Bí-soâ tröông y Yeát-só-na ñem y naøy ñeán tröôùc vò Thöôïng toøa, tay böng y baïch raèng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, y naøy Taêng ñaõ chaáp thuaän tröông laøm y Yeát-só-na, toâi Bí-soâ teân ---- ñöôïc Taêng sai laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na. Toâi Bí-soâ teân ---- laø ngöôøi tröông y Yeát-só-na, nay ñem y naøy seõ vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na (ba laàn). Keá töông y naøy ra, ñöùng tröôùc Thöôïng toøa baïch: “Thöôïng toøa nhôù nghó, y naøy Taêng ñaõ chaáp thuaän tröông laøm y Yeát-só-na, toâi Bí-soâ teân --- - ñöôïc Taêng sai laøm ngöôøi tröông y Yeát-só-na. Toâi Bí-soâ teân --- laø ngöôøi tröông y Yeát-só-na, nay ñem y naøy seõ vì Taêng tröông laøm y Yeát-só-na”, Thöôïng toøa noùi: “laønh thay tröông y, thaät laønh thay, tröông y. Trong ñaây taøi lôïi nhieâu ích coù ñöôïc, toâi ñeàu seõ ñöôïc” (ba laàn). Nhö theá haønh cho

ñeán ngöôøi cuoái cuøng ñeàu noùi caâu : laønh thay tröông y... cho ñeán toâi ñeàu seõ ñöôïc. Haønh phaùp cuûa ngöôøi trì y Yeát-só-na laø khoâng mang y ñeán choã ñaïi tieåu tieän; khoâng vaøo trong nhaø truø, choã coù khoùi löûa; khoâng ñeå y treân ñaát troáng; khoâng boû y maø ñi ra ngoaøi giôùi, duø coù taïm ra cuõng khoâng neân ôû laïi nguû ñeâm. Bí-soâ trì y neáu khoâng tuaân theo haønh phaùp treân ñaây thì phaïm toäi Vieät phaùp. Vò trì y Yeát-só-na ñeán ngaøy 15 thaùng gieâng neân ôû trong chuùng baïch raèng: “ñaïi chuùng neân bieát ngaøy mai seõ xuaát y Yeát-só- na, caùc vò moãi ngöôøi neân thuû trì y cuûa mình, nhöõng lôïi vaät coù ñöôïc ñeàu cuøng chia”. Luùc ñoù toân giaû Öu-ba-ly thænh hoûi Phaät: “coù maáy haïng ngöôøi khoâng thaønh tröông y?”, Phaät noùi coù naêm haïng ngöôøi: moät laø ngöôøi khoâng haï, hai laø ngöôøi phaù haï, ba laø ngöôøi haäu haï, boán laø Caàu tòch, naêm laø ngöôøi khi tröông y khoâng hieän tieàn. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng thaønh tröông y: moät laø ngöôøi ñang haønh bieät truï, hai laø ngöôøi haønh bieät truï xong, ba laø ngöôøi ñang haønh Ma na ñoûa, boán laø ngöôøi haønh Ma na ñoûa xong vaø naêm laø ngöôøi thoï hoïc (Hoïc hoái Sa di). Laïi hoûi: “coù maáy haïng ngöôøi chæ ñöôïc taøi lôïi maø khoâng coù nhieâu ích?”, Phaät noùi coù hai loaïi naêm haïng ngöôøi gioáng nhö treân, laïi hoûi: “coù maáy haïng ngöôøi loïi ích ñeàu khoâng coù?”, Phaät noùi coù naêm haïng ngöôøi: moät laø ngöôøi khoâng thaáy toäi bò cöû toäi, hai laø ngöôøi phaïm troïng bò cöû toäi, ba laø ngöôøi khoâng xaû aùc kieán bò cöû toäi, boán laø ngöôøi an cö choã khaùc vaø naêm laø ngöôøi phaù Taêng roài haønh phi phaùp luaät. Luùc ñoù coù nhieàu Bí-soâ du haønh trong nhaân gian bò giaëc cöôùp ñoaït heát y vaät, daàn daàn ñeán thaønh Thaát-la-phieät. Caùc Bí-soâ cöïu truï chaøo hoûi: “thieän lai cuï thoï, ñi ñöôøng coù an laïc khoâng?”, ñaùp: “coù gì an laïc, y vaät ñaõ coù ñeàu bò giaëc cöôùp ñoaït heát roài”, caùc Bí-soâ cöïu truï noùi: “choã cuûa chuùng toâi coù nhieàu y lôïi, neáu xuaát y Yeát-só-na ñöôïc chia, seõ cuøng chia cho caùc vò”, noùi

roài ñem duyeân naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “neáu Bí-soâ gaëp naïn giaëc, Taêng neân vì hoï xuaát y Yeát-só-na”. Taùc phaùp xuaát y Yeát-só-na nhö sau: taùc tieàn phöông tieän roài sai moät Bí-soâ taùc baïch yeát ma: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, taïi truù xöù naøy Taêng ñaõ hoøa hôïp cuøng tröông y Yeát-só-na, nay coù nhieàu Bí-soâ bò giaëc cöôùp ñoaït heát y vaät ñeán ñaây. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, Taêng nay vì caùc Bí-soâ bò cöôùp heát y vaät naøy maø xuaát y Yeát-só-na. Baïch nhö vaäy. Vaên yeát ma chuaån theo vaên taùc baïch maø laøm. Taùc phaùp xong, nhöõng lôïi vaät ñaõ coù ñeàu cuøng chia ñeàu, y ñöôïc chia roài moãi ngöôøi tuøy yù ñem chia laïi cho caùc Bí-soâ bò cöôùp heát y vaät. Toân giaû Öu-ba-ly thænh

hoûi Phaät: Hoûi: Y thöa moûng, y xaáu, y khaâu vaù nhieàu, y sôïi gai, y ñöùt vieàn, y cuõ raùch, y phaïm xaû,y cuûa ngöôøi cheát ñeå laïi... nhöõng y naøy coù ñöôïc laøm y Yeát-só-na khoâng ? Khoâng ñöôïc. Hoûi: y bò ñaù laên caùn, ba y cuûa ngöôøi khaùc, y khoâng ñuû ba, naêm khuyûu tay, y khoâng caét roïc, y khoâng thanh tònh hoaëc khoâng sai ngöôøi tröông y hoaëc ôû ngoaøi giôùi thì coù ñöôïc tröông y khoâng ? Khoâng ñöôïc. Hoûi: Y ñaõ ñöôïc cuùng thí trong ba thaùng haï coù thaønh tröông y khoâng ? Ñöôïc. Hoûi: ba thaùng haï xong, y ñaõ ñöôïc thí coù ñöôïc laøm y Yeát-só-na khoâng ? Ñöôïc. Neáu ñöôïc raát nhieàu y laø phaùp hay phi phaùp thì cöù chuaån theo vaên treân neân bieát. Töôùng xuaát y Yeát-só-na coù taùm nhö trong nhieáp tuïng: Quyeát hay khoâng quyeát ñi, Quyeát ñònh maát ñi y, Nghe xuaát, xuaát giôùi, nghi, Heát mong, ñoàng taâm xuaát. Noùi quyeát ñònh ñi maát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát- só-na, may y xong, khoâng coù taâm löu luyeán nôi ñaây neân mang y baùt ñeán nôi khaùc, ra ngoaøi giôùi khoâng coù yù ñònh trôû laïi, quyeát yù ra khoûi giôùi thì maát y. Noùi khoâng quyeát ñònh maát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát-só-na, chöa may y xong beøn ra ngoaøi giôùi xin y, hoaëc chöa may xong hoaëc ñaõ may phaân nöûa ; ñoái vôùi lôïi vaät naøy cho ñeán truù xöù hoaëc coù luyeán hoaëc khoâng coù luyeán, hoaëc coù hy voïng khoâng khoâng hy voïng, ñònh seõ trôû laïi may y, hoaëc khôûi nghi nieäm thì maát y. Noùi quyeát ñònh maát ñi y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát- só-na, chöa may y, ra ngoaøi giôùi may Chi-phaït-la, khi baét ñaàu may y thì maát y. Noùi nghe xuaát maát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát-só- na, chöa may y, ra ngoaøi giôùi xin y, töï nghó: “khi trôû veà seõ may y”, sau khi ñi, ñaïi chuùng lieàn xuaát y, vò kia nghe xuaát y Yeát-só-na lieàn sanh taâm tuøy hæ noùi: laønh thay xuaát y, thì lieàn maát y. Noùi xuaát giôùi maát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát-só- na, chöa may y lieàn töï nghó: “xuaát giôùi ñeå may Chi-phaït-la”, sau ñoù duø may xong hay khoâng xong, trôû veà hay khoâng trôû veà cuõng maát y. Noùi nghi maát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát-só-na, chöa may y beøn ra ngoaøi giôùi ñeå may Chi-phaït-la, sau ñoù khôûi nghi

nieäm neáu may khoâng xong thì coù trôû veà hay khoâng thì maát y. Noùi heát mong maát y laø nhö coù Bí-soâ ôû cuøng moät choã thoï y Yeát-só- na, may y chöa xong, ra

ngoaøi giôùi xin y, ñònh seõ trôû veà may y tieáp, ñeán nôi khaùc xin khoâng ñöôïc y, heát mong thì maát y. Noùi ñoàng taâm xuaát y laø nhö coù Bí-soâ cuøng ôû moät choã thoï y Yeát-só- na, may y roài ra ngoaøi giôùi xin y, sau trôû veà ñeán truù xöù cuøng ñaïi chuùng baïch nhò yeát ma xuaát y.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.